

Syreforgiftning/ketoacidose hos personer med insulinpumpe

Syreforgiftning er en alvorlig stoffskifteforstyrrelse som skyldes insulinmangel.

Når en mangler insulin, eller dersom insulinet virker svært dårlig, vil ikke kroppen få tilstrekkelig energi via karbohydratene. Kroppen kompenserer derfor med å forbrenne fett, og dette medfører opphopning av svært skadelige, sure stoffskifteprodukter som kalles ketoner.

Ketonene kan måles i urin vha. Ketostix-test.

Utfør Ketostix-test for å sjekke tilstanden din dersom:

- Du kjenner deg syk og blodsukkeret er høyere enn vanlig
- Blodsukkeret er > 15 mmol/l over tid
- Dersom du har blodsukker > 15 mmol/l, har spist normalt med karbohydrater siste dager, men har utslag på ketoner, så haster det å få blodsukkeret kontrollert ned i løpet av de neste timene!

Følg instruksjonen på neste side dersom:

- Du har blodsukker > 15 mmol/l. og har spist normalt med karbohydrater siste dager, men Ketostix-test viser utslag på ketoner 1+ eller 2+, og du har ikke alvorlige symptomer.

Kontakt legevaktt umiddelbart ved alvorlige symptomer:

- Du kjenner deg svært dårlig, kvalm, oppkast, magesmerter, tretthet/reduert bevissthet eller tung pust (acetonlukt av pusten).
- Oppgi tilstand, blodsukkerverdier og svar på Ketostix-test hvis mulig!

LEGEVAKT: telefon 116117

Dersom du ikke kommer raskt gjennom til legevakta, ring 113!

Hvordan behandle begynnende syreforgiftning hjemme:

1. **Finn frem en ny hurtigvirkende insulinpenn (fra kjøleskaet)**
2. **Sett en ”for deg” stor dose med insulin på et nytt/lite brukt område. Tenk hva du normalt setter i en måltidsdose og double denne.** Viktig at du spiser litt fiberholdig mat samtidig (f. eks en ½ grovbrøds-kvise eller litt grovt knekkbrød).
3. **Svært viktig at du med en gang begynner å drikke rikelig med vann** eller annen sukkerfri drikk.
4. Sett inn ny pumpekanylen på et nytt/lite brukt område, og start pumpa på vanlig basaldose.
5. **Blodsukkeret må måles manuelt hvert 30- 60 min. i starten og deretter regelmessig, selv om du har kontinuerlig glukosemåler (CGM).**
6. Du må være i ro hjemme fordi du må passe på å drikke rikelig samt vokte blodsukkernivået. Ofte kreves det store mengder insulin. **Ny dobbel dose med hurtigvirkende insulin kan settes etter ca. 1 ½ time dersom blodsukkeret er like høyt eller stigende**, men følge nøye med på blodsukkeret for å unngå for raskt blodsukkerfall. Korrigert med sukkerholdig drikk ved behov.
7. **Målet er å stabilisere blodsukkeret omkring/helst like under 10 mmol/l. Viktig at du setter hurtigvirkende i god tid (10-20 min) før du spiser litt. Selv om du ikke orker å spise, kan det likevel være nødvendig med hurtigvirkende doser med penn for å oppnå ønsket blodsukkernivå.**
8. Utfør Ketostix-test hver 4. time for å påse at ketonene forsvinner helt.
9. Ved lite/ingen matinntak kan det oppstå sultketoner, og svaret på Ketostix-test kan være vanskelig å tolke. Kontakt legevakst eller din behandler ved behov!

Syreforgiftning kan forekomme dersom:

- Blodsukkeret stiger grunnet plutselig økt insulinbehov, f. eks ved sykdom (betennelse, infeksjon, feber), stress, traume.
- Blodsukkeret har vært høyt (> 15 mmol/l) over tid.
- Pumpekanylen har falt ut og du har vært uten insulin over flere timer.
- Pumpekanylen ikke ble satt ordentlig på plass og har fått knekk under huden.
- Du har glemt å koble eller ikke fått koblet deg riktig til pumpen.
- Du har glemt å skiftet til nytt, lite brukt område etter tre dager, fettvevet er svært mett og lite mottakelig for insulin.
- Du har gått tom for insulin i pumpa og ikke fylt på tidsnok.
- Teknisk feil med pumpen.
- Ødelagt insulin.